

Ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με τις διαβιβάσεις δεδομένων βάσει του ΓΚΠΔ σε περίπτωση Brexit χωρίς συμφωνία

Εκδόθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2019
Επικαιροποιήθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2019

Εισαγωγή

Απουσία συμφωνίας μεταξύ του ΕΟΧ και του Ηνωμένου Βασιλείου (Brexit χωρίς συμφωνία), το Ηνωμένο Βασίλειο θα αποτελεί πλέον τρίτη χώρα από τις 00.00 π.μ. (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) της 1ης Νοεμβρίου 2019. Αυτό σημαίνει ότι από την 1η Νοεμβρίου 2019 η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να βασίζεται σε ένα από τα ακόλουθα μέσα:

- Τυποποιημένες ή ad hoc ρήτρες προστασίας δεδομένων
- Δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες
- Κώδικες δεοντολογίας και μηχανισμοί πιστοποίησης
- Παρεκκλίσεις¹

Το παρόν σημείωμα παρέχει πληροφορίες σε εμπορικούς και δημόσιους οργανισμούς σχετικά με τα εν λόγω μέσα διαβίβασης βάσει του ΓΚΠΔ για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς το Ηνωμένο Βασίλειο σε περίπτωση Brexit χωρίς συμφωνία.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) βασίζεται στην καθοδήγηση που παρέχουν επί του θέματος αυτού οι εποπτικές αρχές και η [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#). Οι οργανισμοί του ΕΟΧ μπορούν να απευθυνθούν, εάν το θεωρήσουν αναγκαίο, στις [εθνικές εποπτικές αρχές](#) που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των σχετικών δραστηριοτήτων επεξεργασίας.

¹ Βλ. κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ.

² Η χρήση των παρεκκλίσεων είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση απουσίας τυποποιημένων ρητρών προστασίας δεδομένων ή άλλων εναλλακτικών κατάλληλων εγγυήσεων.

I. 5 ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν οι οργανισμοί ώστε να είναι προετοιμασμένοι σε περίπτωση Brexit χωρίς συμφωνία

Κατά τη διαβίβαση δεδομένων προς το Ηνωμένο Βασίλειο, θα πρέπει:

- 1 • Να εντοπίσετε τις δραστηριότητες επεξεργασίας που συνεπάγονται διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς το Ηνωμένο Βασίλειο
- 2 • Να προσδιορίσετε ποιο είναι το ενδεδειγμένο μέσο διαβίβασης δεδομένων για την περίπτωσή σας (βλ. κατωτέρω)
- 3 • Να θέσετε σε εφαρμογή το επιλεγμένο μέσο διαβίβασης δεδομένων, το οποίο πρέπει να είναι έτοιμο για την 1η Νοεμβρίου 2019
- 4 • Να επισημάνετε στα εσωτερικά σας έγγραφα ότι θα πραγματοποιούνται διαβιβάσεις προς το Ηνωμένο Βασίλειο
- 5 • Να επικαιροποιήσετε αναλόγως την οικεία δήλωση περί προστασίας δεδομένων προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων

II. Διαβιβάσεις δεδομένων από τον ΕΟΧ προς το Ηνωμένο Βασίλειο

1. Διαθέσιμα μέσα διαβίβασης

Ελλείψει απόφασης επάρκειας³ όταν πραγματοποιηθεί το Brexit, τα διαθέσιμα μέσα διαβίβασης δεδομένων είναι τα ακόλουθα.

a. Τυποποιημένες και ad hoc ρήτρες προστασίας δεδομένων

Μπορείτε να συμφωνήσετε με τον αντισυμβαλλόμενό σας από το Ηνωμένο Βασίλειο να χρησιμοποιήσετε τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων εγκεκριμένες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εν λόγω συμβάσεις παρέχουν τις πρόσθετες κατάλληλες εγγυήσεις

³ Απόφαση επάρκειας είναι η απόφαση που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει του άρθρου 45 του ΓΚΠΔ (για παράδειγμα, η απόφαση επάρκειας σχετικά με την Ιαπωνία που εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 23 Ιανουαρίου 2019. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε εκδώσει και κατά το παρελθόν αποφάσεις επάρκειας σχετικά με τρίτες χώρες, όπως, μεταξύ άλλων, η Αργεντινή, η Νέα Ζηλανδία και το Ισραήλ). Προς το παρόν δεν έχει εκδοθεί καμία απόφαση επάρκειας για το Ηνωμένο Βασίλειο.

όσον αφορά την προστασία των δεδομένων οι οποίες είναι αναγκαίες σε περίπτωση διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε οποιαδήποτε τρίτη χώρα.

Επί του παρόντος είναι διαθέσιμες τρεις δέσμες τυποποιημένων ρητρών προστασίας δεδομένων:

- Υπεύθυνος επεξεργασίας ΕΟΧ προς υπεύθυνο επεξεργασίας τρίτης χώρας (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο): 2 διαθέσιμες δέσμες:
 - [2001/497/EK](#)
 - [2004/915/EK](#)
- Υπεύθυνος επεξεργασίας ΕΟΧ προς εκτελούντα την επεξεργασία τρίτης χώρας (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο)
 - [2010/87/EE](#)

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων δεν μπορούν να τροποποιηθούν και πρέπει να υπογράφονται ως έχουν. Ωστόσο, οι συμβάσεις αυτές μπορούν να συμπεριληφθούν σε ευρύτερη σύμβαση και είναι δυνατή η προσθήκη επιπλέον ρητρών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αντιβαίνουν, άμεσα ή έμμεσα, στις τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Λαμβανομένου υπόψη του χρονοδιαγράμματος έως την 1η Νοεμβρίου 2019, το ΕΣΠΔ αναγνωρίζει τις τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων ως ένα μέσο έτοιμο προς χρήση.

Οποιαδήποτε περαιτέρω τροποποίηση των τυποποιημένων ρητρών προστασίας δεδομένων σημαίνει ότι οι συγκεκριμένες ρήτρες θα πρέπει να εκληφθούν ως ad-hoc συμβατικές ρήτρες. Με τον τρόπο αυτόν μπορούν να παρασχεθούν κατάλληλες εγγυήσεις, λαμβανομένης υπόψη της εκάστοτε ειδικής κατάστασης.

Πριν από οποιαδήποτε διαβίβαση, οι εν λόγω κατάλληλα προσαρμοσμένες συμβατικές ρήτρες πρέπει να εγκριθούν από την αρμόδια εθνική εποπτική αρχή, κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης του ΕΣΠΔ.

β. Δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες

Οι δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες είναι πολιτικές προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εφαρμόζονται από έναν όμιλο επιχειρήσεων (δηλαδή πολυεθνικές) προκειμένου να παρέχονται κατάλληλες εγγυήσεις για τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός του ομίλου, μεταξύ άλλων και εκτός ΕΟΧ.

Είναι πιθανό να εφαρμόζετε ήδη δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες ή να συνεργάζεστε με εκτελούντες την επεξεργασία οι οποίοι χρησιμοποιούν δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες για εκτελούντες την επεξεργασία. Οι οργανισμοί εξακολουθούν να μπορούν να βασίζονται στους δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες που έχουν εγκριθεί δυνάμει της παλαιότερης οδηγίας 95/46/EK, και οι οποίοι παραμένουν σε ισχύ βάσει του ΓΚΠΔ⁴. Ωστόσο, οι εν λόγω

⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ. Επισημαίνεται ότι οι δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες που έχουν εγκριθεί δυνάμει της παλαιότερης οδηγίας 95/46/EK παραμένουν σε ισχύ βάσει του ΓΚΠΔ, αλλά πρέπει να επικαιροποιηθούν ώστε να συνάδουν πλήρως με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ.

δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες πρέπει να επικαιροποιηθούν ώστε να συνάδουν πλήρως με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ.

Σε περίπτωση που δεν εφαρμόζετε ήδη δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες, οι κανόνες αυτοί πρέπει να εγκριθούν από την αρμόδια εθνική εποπτική αρχή, κατόπιν γνωμοδότησης του ΕΣΠΔ.

Περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες παρέχονται στον [διαδικτυακό τόπο του ΕΣΠΔ](#).

γ. Κώδικες δεοντολογίας και μηχανισμοί πιστοποίησης

Ένας κώδικας δεοντολογίας ή ένας μηχανισμός πιστοποίησης μπορεί να παρέχει κατάλληλες εγγυήσεις για τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εάν περιλαμβάνει δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις του οργανισμού στην τρίτη χώρα προς όφελος των φυσικών προσώπων.

Πρόκειται για νέα εργαλεία του ΓΚΠΔ και το ΕΣΠΔ βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της κατάρτισης κατευθυντήριων γραμμάτων προκειμένου να παράσχει περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τις εναρμονισμένες προϋποθέσεις και τη διαδικασία χρήσης των εν λόγω εργαλείων.

2. Παρεκκλίσεις

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι οι παρεκκλίσεις επιτρέπουν τις διαβιβάσεις δεδομένων υπό ορισμένες προϋποθέσεις και συνιστούν εξαιρέσεις του κανόνα περί υποχρέωσης διασφάλισης κατάλληλων εγγυήσεων (βλ. τα προαναφερόμενα μέσα, όπως οι δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες, οι τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων κ.λπ.) ή διαβίβασης δεδομένων βάσει απόφασης επάρκειας. Ως εκ τούτου, πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά και να αφορούν κυρίως δραστηριότητες επεξεργασίας που είναι περιστασιακού ή μη επαναλαμβανόμενου χαρακτήρας.

Σύμφωνα με το άρθρο 49 του ΓΚΠΔ, οι παρεκκλίσεις αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες καταστάσεις:

- όταν ένα πρόσωπο έχει συγκατατεθεί ρητώς στην προτεινόμενη διαβίβαση, αφού έλαβε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τους κινδύνους που εγκυμονεί η διαβίβαση·
- όταν η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την εκτέλεση ή τη σύναψη σύμβασης μεταξύ του προσώπου και του υπευθύνου επεξεργασίας ή η σύμβαση συνάπτεται προς όφελος του προσώπου·
- εάν η διαβίβαση δεδομένων είναι απαραίτητη για σημαντικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος·
- εάν η διαβίβαση δεδομένων είναι απαραίτητη για τους σκοπούς επιτακτικών έννομων συμφερόντων του οργανισμού.

Περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τις διαθέσιμες παρεκκλίσεις και τον τρόπο εφαρμογής τους παρέχονται στις [κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΔ αναφορικά με το άρθρο 49 του ΓΚΠΔ](#).

⁵ Βλ. αιτιολογική σκέψη 113 και άρθρο 49 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ.

3. Μέσα που είναι διαθέσιμα αποκλειστικά και μόνο σε δημόσιες αρχές ή δημόσιους φορείς

Οι δημόσιες αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης των μηχανισμών που, στο πλαίσιο του ΓΚΠΔ, κρίνονται καταλληλότεροι για την περίπτωσή τους.

Μία επιλογή είναι η χρήση νομικώς δεσμευτικής και εκτελεστής πράξης, όπως διοικητική συμφωνία, διμερής ή πολυμερής διεθνής συμφωνία. Η συμφωνία πρέπει να είναι δεσμευτική και εκτελεστή για τα υπογράφοντα μέρη.

Η δεύτερη επιλογή είναι η χρήση διοικητικών ρυθμίσεων, όπως μνημόνια συνεργασίας, οι οποίες, παρότι δεν είναι νομικά δεσμευτικές, πρέπει να προβλέπουν εκτελεστά και αποτελεσματικά δικαιώματα για τα υποκείμενα των δεδομένων. Οι διοικητικές ρυθμίσεις υπόκεινται σε έγκριση από την αρμόδια εθνική εποπτική αρχή, κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης του ΕΣΠΔ.

Επιπλέον, οι προαναφερόμενες παρεκκλίσεις είναι επίσης διαθέσιμες για τις διαβιβάσεις δεδομένων από δημόσιες αρχές, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των σχετικών προϋποθέσεων.

Οι δημόσιες αρχές που ασκούν καθήκοντα επιβολής ποινικών κυρώσεων έχουν στη διάθεσή τους πρόσθετα εργαλεία διαβίβασης⁶.

III. Διαβιβάσεις δεδομένων από το Ηνωμένο Βασίλειο προς μέλη του ΕΟΧ

Σύμφωνα με την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, σε περίπτωση Brexit χωρίς συμφωνία, θα συνεχιστεί η εφαρμογή της τρέχουσας πρακτικής, η οποία επιτρέπει την ελεύθερη ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το Ηνωμένο Βασίλειο προς τον ΕΟΧ⁸.

Για τον σκοπό αυτό, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να συμβουλεύονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα τον δικτυακό τόπο της κυβέρνησης και του Γραφείου του Επιτρόπου Πληροφοριών (Information Commissioner's Office, ICO) του Ηνωμένου Βασιλείου.

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων
Η Πρόεδρος

(Andrea Jelinek)

⁶Τα εν λόγω καθήκοντα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την επιβολή του νόμου.

⁷ Βλ. άρθρα 37 και 38 της οδηγίας για την επιβολή του νόμου. Για παράδειγμα, διαβιβάσεις ενδέχεται να πραγματοποιούνται σε περίπτωση που η αρχή της ΕΕ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υφίστανται κατάλληλες εγγυήσεις στην τρίτη χώρα, κατόπιν (αυτο)αξιολόγησης όλων των περιστάσεων που αφορούν τη διαβίβαση. Επιπλέον, είναι δυνατή η εφαρμογή πρόσθετων παρεκκλίσεων για ειδικές καταστάσεις (βλ. άρθρο 38 της οδηγίας για την επιβολή του νόμου).

⁸[https://www.gov.uk/government/publications/data-protection-if-theres-no-brexit-deal](https://www.gov.uk/government/publications/data-protection-if-theres-no-brexit-deal/data-protection-if-theres-no-brexit-deal)